

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. —
 z odnośnikiem do domu . . 2 zł. 50 gr.
 Na prowincji z przesyłką
 pocztową 3 zł. —
 Zagranicą 5 zł. —
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
 Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5.
 ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
 Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 275 (7905)

Niedziela, dnia 30 listopada 1924 r.

Rok XXXII

KINO-TEATR

MIRAZ

Ostatnie dni !!!

Kto nie widział
 niech śpieszy
 podziwiać najpotężniej-
 sze i najpiękniejsze
 arcydzieło filmowe

Bitwa pod Czuszimą

dramat w dwóch serjach, 10-ciu aktach wyświetlany jednocześnie.

Podług powieści **Markiza Vorissaka** (la bataille).

Rzecz dzieje się w Nagasaki na pełnym morzu podczas wojny rosyjsko-japońskiej



W następnym programie przyjeżdżają do „MIRAZU” królowie śmiechu

„PAT - PATACHON”

Początek seansów w dni powszednie o godz. 6, w soboty i niedziele o g. 4, ostatni seans o godz. 9-30.

WĘGIEL Górnośląski

z kopalni

Max	Marie
Hramsta	Böer
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück
Fanny	Neuglückauf
Hoym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelssen	

po cenach kopalnianych na weksle 3 miesięczne.

PORTLAND CEMENT

z pieców rotacyjnych
fabryki„RUDNIKI” po cenach
fabrycznych
na weksle 1—2 miesięczne.

KOKS ZABRZECKI

Z „EMMA” i „WOLFGANG”

po cenach hutniczych
na weksle 3 miesięczne.

WAPNO CZĘSTOCHOWSKIE

„Rudniki”

na weksle 3 miesięczne.

SUPERFOSFAT

od 14
do 22
proc.po cenach fabrycznych
na weksle 3 miesięczne

— poleca —

KALISKA SPÓŁKA OPAŁOWA

KAZIMIERZOWSKA 1. TEL. 92.

MASYWY

GUMA TECHNICZNA
KABLE I PRZEWODNIKI
MATERJAŁY GUMOWE

OPONY

Fabryki wyrobów gumowych i kabli

Józefa Reithoffer'a Synowie, Wiedeń

egzystuje od 1832 r.

Jeneralna Reprezentacja i Składy:

Sp. Akc. „Warginta”, Warszawa, Długa 48, (Dom Śląski).

Przedstawicielstwo i skład
na Kalisz i okolice:

Maks Rynek, Kalisz

Al. Józefiny 13, telefon 219 - 273.

2344

GUMY POWOZOWE

PAKUNKI

APTEKA

A. KUROWSKIEGO w Kaliszu

ul. Nowa, róg Babinej.

POLECA

specyfiki zagraniczne:

Urodonal Chatelaina, Piperazine
 Midy, Cascarine Leprince, Eumiotine,
 Arrheol, Riodine, Angiolympe,
 Jodhyrine, Deschamp i inne.

Nadszedł świeży transport

TRANU.

LECZNICA DLA CHORYCH NA OCZ

D-ra. med. R. SOBAŃSKIEGO

Warszawa, Al. Ujazdowskie 37, m. 9. 1164

„NOWY MŁYN”

J. ROSENA W KALISZU

Garncarska 1, tel. № 154.

SPRZEDAJE

pojedyncze worki maki pszennej 1/2 w naj-
lepszemu gatunku po cenie

36 złotych

za worek 82 kg. (200 funt. pol.)

Kupcom i piekarzom możliwe
ustępstwa.Młyn co pewien okres będzie swe
ceny ogłaszał. 2376

„TANI OPAŁ”

Sprzedaż węgla najprzedniejszych
gatunków z odstawą do domu.

CENY KONKURENCYJNE!

12 Nowy - Rynek 12

Zajęcy każdą ilość kupię,
wiadomośću Wiśniewskiego,
w Hotelu „EUROPA” w Kaliszu.

Zadajcie SPOTYKACZ SZUSTOWA wszędzie!

Niebywała okazja

S. MACIEJOWSKI

KALISZ, ul. Wrocławska 13, tel. 265.

Skład Porcelany, Fajansu, Kryształów, Lamp i Platerów

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Klijęntelę, iż od dnia 1-go do 24-go grudnia r. b.
rozpocznie się pierwsza od założenia firmy

Przedświąteczna wyprzedaż

towarów z rabatem 20%, a mianowicie:

Różnej galanterji na podarki gwiazdkowe

Porcelany i szkła stołowego

Lamp gazowych, elektrycznych, oraz naftowych

Kryształów

Garniturów na umywalnie

Kamiennych naczyń kuchennych i t. p.

!!! NIEBYWAŁA OKAZJA TANIEGO KUPNA !!!

Niebywała okazja

ALBERT HOFMAN

Przedsiębiorstwo budowy studziń artezyjskich, kanalizacja i wodociągi.

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić Sz. Klijęntelę, że mój warsztat mechaniczny został znacznie powiększony i przeniesiony do domu własnego róg Młynarskiej i Cmentarnej, telefon 39.

Niniejszem podaję do wiadomości Szanownej Klijęnteli, iż od dawna prowadzony skład towarów bławatnych p. f.

JAKÓBKLOTZ

Babina 15, I piętro, zaopatrzony został w wielki wybór towarów sezonowych.
Polecam się pamięci Szanownej Klijęnteli

z poważaniem

Gustawa Klotz

UWAGA:

Wielka wyprzedaż resztek po cenach
znacznie niższych.

2363

Pocztowa Kasa Oszczędności w Warszawie ul. Jasna 9, oraz oddziały

w POZNANIU, KRAKOWIE I KATOWICACH

z DNIEM 1-go LISTOPADA b. r.

Przyjmują do inkasa weksle listy przewozowe i inne dokum. ty

Do inkasa z protestem przyjmowane są wyłącznie weksle, wystawione w miej-
scowości posiadające stałego notariusza.

2233

Która z PAŃ chce mieć białą, delikatną rękę niech używa tylko

„KRASNA CREME”

przeciw czerwoności, szorstkości i pękaniu skóry rąk.

ŻAŁOĆ WSZĘDZIE

2104

ZABAWKI

krajowe i zagraniczne w wielkim
wyborze, oraz ozdoby choinkowe,
po cenach bardzo przystępnych poleca
firma „RAJ DZIECIĘCY”

właśc. C. KRONENBERG

2343

KALISZ, Wrocławska 36.



Ogólnie

przez

znawców

MARKA BEZKONKURENCYJNA

FAWORYZOWANA

Przedstawicielstwo D.H. SZWARC I SŁUCKI

Warszawa, Zielna 24, telef. 8-55.

2314

LEKCJI

śpiewu, postawienia głosu i dykcji
udziela

M. KRZYŻANOWSKI

Uczeń prof. FERRARI.

Zgłoszenia codziennie od 4—5, oprócz
świąt. Warszawska 8, II piętro.

2331

Gotuj gazem!

Sporządzenie obiadu na 6 osób z 4 dań kosztuje na oszczędnościowej kuchni gazowej 14 gr., natomiast na kuchni węglowej 44 gr.

Ogrzewaj koksem!

Koks gazowy spala się doskonale w każdym piecu bez dymu z oszczędnością 50%.

Wskazówki oszczędnego gotowania wraz z odnośnymi broszurami udziela bezpłatnie Zarząd Gazowni w Kaliszu.

„SECESJA”

FARBIARNIA

CHEMICZNA PRALNIA

oraz

dekantowanie i oczyszczenie wszelkich futer i piór.

Aleja Józefiny Nr 19,
prawa oficyna, parter.

2389



3-miesięczny kurs gimnastyki rytmicznej

Rozpoczynam od 1-go grudnia 1924 r. dla dziewcząt i chłopców od 5-ciu lat.

W programie:

Technika ciała. — Ćwiczenia oddechowe. — Poczucie równomierności. — Wartości nut. — Tańce rytmiczne. — Plastyka e. o. t.

Lekcje odbywać się będą w dobranych kompletach. Informacji udziela się codziennie od 11—12 przed poł., Al. Józefiny 16, II p. front.

Z poważaniem

Zygmunt Mąkowski

2360

Reorganizacja Chin.

Premier angielski zapowiedział w swojej przemowie w Guildhall, że w bliskim czasie będzie się starał porozumieć z innymi mocarstwami a więc w pierwszej linii ze Stanami i z Japonją o zorganizowanie „pomocy” dla uporządkowania Chin. Rzecz jasna, że chodzi mu w pierwszej linii o to, aby wyeliminować z Chin wpływ gorączkowo prowadzonej agitacji Karachana. Bolszewicy pragną bowiem pozyskać Chiny jako swego sojusznika, co równałoby się poważnemu zagrożeniu interesów angielsko-amerykańskich w Azji. Jak długo zaś Chiny są polem chaosu i ruiny — a są nim co najmniej od r. 1912 tj. od proklamowania republiki i od usunięcia dawnej dynastji — tak długo przedstawiają i będą przed stawiać łatwe żerowisko dla propagandy nacjonalistyczno-komunistycznej.

Any obecną sytuację ocenić, przypomnijmy naprzód w kilku słowach główne wypadki ostatnich lat; a więc proklamowanie się Juan-Szi-Kaja, „człowieka o żelaznej pięści a aksamitnych rękawiczkach” — jak go nazywano — dyktatorem Chin w dniu 6 grudnia 1915 r. Jego śmierć w kilka miesięcy później i przejęcie rządów po nim przez jego pierwszego ministra Tuan-Szi-Juja (który obecnie od dwóch tygodni napowrót wpływa na powierzchnię). Dalej: rozpadnięcie się Chin za jego rządów wskutek utworzenia w r. 1917 r. republiki południowo-chińskiej ze stolicą w Kantonie pod władzą słynnego z bolszewikami sympatyzującego Dra Sun-Jat-Sena, oraz wskutek odpadnięcia Mandżurji z równie słynnym obecnie marszałkiem Czang-Tso-Linem na czele. Przypomnijmy dalej wybuch wewnętrznych walk w Chinach wskutek powyższych wypadków: mocarstwa zachodnie popierały Tuan-Szi-Juja, naciskając na niego, aby przyłączył się do wojny z Niemcami; Tuan-Szi-Juj wypowiada istotnie wojnę Niemcom i Austrii (w r. 1917). Niemcy organizują wtedy w jesieni r. 1917 zamach stanu na korzyść dawnej mandżurskiej dynastji; zamach ten kończy się zupełnym fiaskiem, ale mimo to nie udaje się Tuanowi w ciągu 4 lat jego rządów (1917—1921) zjednoczyć w swoim ręku Chin. Ich proces dezorganizacji postępuje, liczne ich prowincje dążą do decentralizacji, ambitni ich gubernatorowie i generalowie toczą między sobą nieustanne walki, a rząd centralny jest bezzębny.

W r. 1921 usuwa wreszcie ambitny generał Wu-Pei-Fu (nazwisko tak dobrze znane z telegramów ostatnich tygodni) mało ruchliwego i spokojnego Tuana, który odtąd, aż do połowy listopada, żyje w zaciszu w Szanghaju. Rozpoczynają się teraz walki między gen. Wu-Pei-Fu, marszałkiem Czang-Tso-Linem (Mandżurja) a wojskami południowych Chin; zaś w mętnej tej wodzie próbuje coraz wyraźniej łowić ryby dyplomacja bolszewicka. Walki te toczą się ze znanym szczęściem: ostatnią ich fazę mamy dobrze wszyscy w pamięci. Wu-Pei-Fu (trzymają

jąc w swym ręku Pekin) odnosi sukcesy na południu, ale pobity zostaje na północy przez swego „starego” antagonistę Czang-Tso-Lina. Wówczas następuje cuop de theatre; jeden z jego własnych generałów Feng-Ju-Hsiang odpada od niego, zajmuje Pekin i rzuca hasło, iż przyszedł czas na zaprzestanie walki i na zjednoczenie Chin nanowo.

Pod wpływem to tego hasła rozwijają się wypadki ostatnich dni. Najwybitniejsi mężowie i wodzowie wojsk chińskich godzą się na to, aby spotkać się w Tientsinie i omówić razem sprawę zjednoczenia Chin. Spotykają się tam ze sobą: 1) marszałek Czang-Tso-Lin, władca Mandżurji; 2) gen. Feng-Ju-Hsiang, władający w tej chwili stolicą tj. Pekinem; 3) wreszcie Tuan-Szi-Juj, dawny (1917—1921) prezydent ogólnochińskiej republiki, usunięty w r. 1921 przez Wu-Pei-Fua. Natomiast Wu-Pei-Fu udziału w tym zjeździe nie bierze, trzymając się z resztkami swej armji nieprzychylnie i zdaleka.

Ci to najwybitniejsi mężowie Chin pragną porozumieć się na następującej podstawie: Chiny mają otrzymać ustroj federacyjny, złożony z kilkunastu prowincji. Każda prowincja ma otrzymać autonomję i własny parlament (na wzór Stanów Zjednoczonych). Obok tego ma powstać sejm centralny (rodzaj „kongresu”) i ma istnieć wspólny dla całych Chin „prezydent”. Godność tę ołtarowano prowizorycznie sędziemu Tuan-Szi-Jujowi, który podobno za warunek położył aby zwołano konstytuantę i aby przyszła konstytucja przyznała „prezydentowi” jakiś szerszy zakres władzy.

Przed czterema dniami (w sobotę) przybył już do Pekinu owacyjnie tam przez ludność witany do zorganizowania prowizorycznego rządu, podobno w towarzystwie gen. Fenga i Czang-Tso-Lina. General Feng ma w najbliższym czasie złożyć w jego ręce dowództwo wojskowe. Interesującym jest stanowisko, jakie zajmie wobec tego wydarzenia Dr. Sun-Jat-Sen, prezydent republiki południowo-chińskiej. Wiadomości dotychczasowe twierdzą, że zajmie stanowisko życzliwe a nawet, że udał się już do Mukdena dla spotkania z Czang-Tso-Linem dla omówienia szczegółów porozumienia. Porozumienie to będzie musiało polegać na usunięciu jednej ale zasadniczej różnicy. Tuan-Szi-Juj oraz Czang-Tso-Lin są mianowicie przeciwnikami bolszewizmu i skłaniają się do porozumienia z Anglią, Japonją i Stanami. (Podobno Tuan pozostaje także w dobrych stosunkach z dawną rodziną cesarską). Natomiast generał Feng oraz Dr. Sun-Jat-Sen mają reprezentować ideę oparcia się na bolszewikach, uznając ich jako mniej groźnych dla Chin od wpływu powyższych mocarstw. Nie jest to jednak różnica zasad politycznych i społecznych, lecz tylko kwestja taktyki i oportunizmu. Dlatego porozumienie jest możliwe.

Jakież jest więc znaczenie wypadków ostatnich dni? Oto dzieło konsolidacji Chin posunęło się wskutek konferencji w Tientsinie silnie naprzód. Mimo swoich bogactw naturalnych i mimo

100 milionowej, pracowitej i zdolnej do kultury ludności, nie odgrywają Chiny dotąd w polityce świata niemal żadnej roli czynnej. Stan taki utrzymać się długo nie da. Wzrost nacjonalizmu w Chinach i poczucie własnego znaczenia są takim samym niewatpliwym faktem jak wszędzie gdzie indziej wskutek wielkiej wojny. Rywalizacja Rosji i trzech innych mocarstw na gruncie chińskim, która coraz ostrzej występuje, jest również faktem który musi proces reorganizacji Chin przyspieszyć. Chiny są niesłychanie ważnym terenem dla ekspansji handlowej, kredytowej i surowcowej i wydać ich na łup Rosji nie można, nie mówiąc już o ich znaczeniu politycznym dla całej Azji. W najbliższym czasie należy też oczekiwać porozumienia między nowo ukonstytuowanymi federalistycznymi Chinami a Anglią, Ameryką i Japonją co do dalszych wzajemnych stosunków. Nie potrzeba już bliżej wyjaśniać, jak pierwszorzędne będzie znaczenie tego faktu na terenie polityki światowej.

Rolnicy nie chcą płacić podatku majątkowego.

„Głos Polski” pisze:

Na ostatnim posiedzeniu senatu przyjęta została znamienita rezolucja, zgłoszona w imieniu Z.L.N. przez sen. Stockiego, która przemknęła przez szpalty prasy bez wrażeń.

A przecież przyjęcie tej rezolucji posiada wybitne, głębokie znaczenie, gdyż ustala jasno i wyraźnie fakt smutny, rzecby można — skandaliczny, iż rolnicy, wielka własność ziemska sabotuje państwo i akcję sanacyjną. Rezolucja ta dotyczy sprawy podatku majątkowego i wzywa rząd do przygotowania i wniesienia w najbliższym czasie pod obrady izb ustawodawczych noweli do ustawy z dnia 11 sierpnia i zmiany art. 8 tej ustawy w kierunku słuszniejszego rozdziału przewidzianej sumy kontyngentowej podatku majątkowego. Chodzi więc prosto o to, żeby zmniejszyć sumę 500-miljonów złotych, gdyż ich zdaniem suma ta jest ustalona niesprawiedliwie i obciąża nadmiernie własność ziemską.

Należy uprzytomnić sobie, że suma 1 miljar-da złotych podatku majątkowego stanowi jedną z podstaw planu sanacyjnego i zrędkowanie kontyngentu, jaki zapłacić mają rolnicy — musiałoby siłą rzeczy, spowodować przerzucenie tego ciężaru na inne warstwy, które już wielkie poniosły ofiary oraz na przemysł dotknięty kryzysem gospodarczym.

Prawdą, jest, że podczas wojny jak również podczas okupacji przemysł i rolnictwo polskie poniosły wielkie straty, a część warsztatów przemysłowych i rolniczych uległa całkowitej zagładzie. Jednakowoż ciężary wojenne i okupacyjne nie w jednakowej mierze dotknęły tych gałęzi produkcji. — Gospodarstwa rolne tylko w tych miejscowościach uległy zupełn. zniszczeniu, w których fronty nieprzyjacielskich armji zostały na dłuższy czas nieruchome, tymczasem zniszczenie zakładów przemysłowych mogło mieć i miało miejsce na całym terenie, przez który przeszły armje w jedną lub drugą stronę.

Z drugiej strony jednak stwierdzić trzeba, że rolnictwo szybciej się odbudowało niż przemysł, gdyż podstawa pracy — ziemia, nie została zniszczona, tak jak to uczyniono z warsztatami pracy przemysłu, które zdewastowali okupanci.

Przy ustalaniu podatku majątkowego uczyniono wszystko, aby nie „zadziierać” z rolnikami aby ciężary te przerzucić na inne warstwy. Fakty te ujawniły się zarówno podczas dyskusji w komisji, jak i znalazły wyraz w samem sprawozdaniu komisji skarbowej, której w żadnym wypadku o stronniczość na niekorzyść rolników posadzać nie można.

A przecież uczyniono rolnikom „prezent” zaliczając im na poczet podatku majątkowego sumy wpłacone pod postacią progressywnego podatku gruntowego.

Stwierdził to zresztą oficjalnie przedstawiciel rządu, na jednym z posiedzeń, mówiąc o tem, że daje się skarbowi państwa do jednej kieszeni, a wyjmuje się — z drugiej.

W dyskusji zaś okazało się, że według obliczeń kontyngent podatku, jaki zapłacić mają rolnicy — powinien wynieść raczej więcej, bo około 628 milionów złotych. Owe 500 milionów złotych ustalone zostały tak, aby, jak się wyraził referent komisji, „uniknąć płacenia, przez jedne grupy gospodarcze za inne”.

Komisja również stwierdziła, że rolnicy winni zapłacić około 600 milionów złotych, a pozostałe kategorie — około 400.

Widzimy więc, że rolnicy potrafili sporo sobie wytargować, a i w płaceniu tego kontyngentu zalegają oni w sposób wprost skandaliczny.

Postępowanie to tembardziej jaskrawych nabiera barw, gdy zważymy, że wielkie rolnictwo zo-

stało opodatkowane trzykrotnie mniej choć wartość majątków rolnych w państwie określona została na 16 miliardów złotych, a wartość rolnictwa ma stanowić 56,3 proc. wartości majątku narodowego.

W tych warunkach żądania rolników są swego rodzaju wyznaniem rzuconym w twarz nie tylko społeczeństwu, które dźwigało na swych barkach ciężar sanacji, ale również i pod adresem rządu naprawy skarbu, która zachwiać się może pod tymi ciosami.

Rezolucję Z.L.N. senat, Stecki motywował tem, że kontyngent dla rolnictwa został ustalony „niesprawiedliwie”.

„Niesprawiedliwość” ta przejawia się w ten sposób, że na zasadzie zeznań podatników, reprezentantów rolnictwa — winni oni zapłacić

Ale jeżeli wywody nasze, oparte na faktach konkretnych i najzupełniej ścisłych, zanalizujemy i zestawimy z wywodami endeckich senatorów, wówczas dojdź możemy do jednego tylko wniosku; zeznania podatkowe rolników składane były nie stosownie do ich właściwej wysokości.

W tych warunkach żale rolników nabierają cechy otwartego skandalu, na który rząd w osobie premiera i min. skarbu winien bezwzględnie zareagować.

Zakusy ich w kierunku „ulżenia ciężkiej do li muszą być odparte natychmiast.

Z niewłaściwości swego posunięcia zdawali oni sobie dokładnie sprawę, gdyż na rzucone przez jednego z przedstawicieli stronnictw lewicowych pytanie — jak wyobrażają sobie zmianę kontyngentu, senator Stecki zaznaczył, że szczególnie tych zmian pozostawił jego stronnictwo do uznania rządowi. Bądź co bądź nad faktem tym nie można przejść do porządku: zakusy rolników mają swe głębsze psychiczne podłoże, na którym zbudowali oni swój dotychczasowy system ignorowania najżywniejszych interesów państwa.

TELEGRAMY.

Napad bandycki na stacji Kaliskiej w Łodzi.

ŁÓDŹ, 29. Onegdaj przywieziony został do Łodzi jako świadek w pewnej sprawie z więzienia w Piotrkowie, Marjan Wawrzynek, skazany przez kilka sądów na 15 lat ciężkiego więzienia, za różne napady.

Po przesłuchaniu go przez sędziego, o godz. 7-ej wieczorem, okutego w kajdany odprowadzał posterunkowy rezerwy konnej policji Lubowski na dworzec Kaliski, w celu odwiezienia go do Piotrkowa. Gdy oba znaleźli się pod mostem kolejowym, posterunkowy usłyszał nagle jakieś szmery koło parkanu, a gdy obejrzał się, wyskoczyło z ciemności 5 ludzi, z których jeden odprawił na bok eskortowanego. Posterunkowy schwycił za karabin, lecz w tej chwili jeden z napastników wystrzelił do niego trzykrotnie z rewolweru. Ciężko ranny Lubowski upadł na ziemię, a napastnicy wraz ze skazancem zbiegli. Na odgłos strzałów nadbiegła policja i wezwano pogotowie, które w stanie ciężkim odwiezło Lubowskiego do szpitala, gdzie dokonano operacji wyjęcia kul z klatki piersiowej i uda.

Na miejsce wypadku przybyła policja, która dokonała obławy, lecz zbiegów nie schwytano.

Sensacyjne aresztowanie w Egipcie

KAIR, 29. Wojskowe władze angielskie aresztowały Nakrashi, b. podsekretarza stanu w ministerjum spraw wewnętrznych, Abdel Rahmar-Baja Fahny, który w roku 1921 został uwięziony, a następnie po dojściu do władzy Zegluga Paszy uwolniony, oraz Makramobeda, sławnego kopta, który towarzyszył Zaglulowi Paszy w jego ostatniej podróży do Londynu. Wszystkich trzech aresztowano wczesnym rankiem i wywieziono w niewiadomym kierunku.

BOEARDLYINN, 29. „Evering Standart” donosi, że trzech członków nowego rządu egipskiego podało się do dymisji na skutek aresztowania 4 osobistości z kół nacjonalistycznych.

Echa owakubacji Sudanu

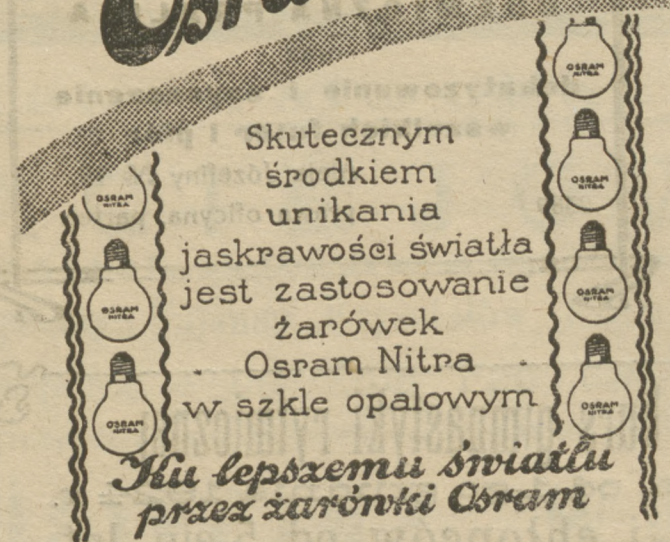
ŁÓDŹ, 29. Okazuje się, że przy usuwaniu wojsk egipskich z Sudanu przez anglików doszło do tragicznej sytuacji. Wojska egipskie oświadczyły dowódcy angielskiemu, że nie wyjdą z Sudanu. Dowództwo angielskie nie ma prawa wydawać im rozkazów. Czynieć to może tylko prawowity rząd: rząd egipski w Kairze.

Na tę odpowiedź Anglicy otoczyli wojska egipskie i dali im dwie godziny do namysłu. Po upływie dwóch godzin egipcjanie mieli się poddać. Jeżeli nie — zostaną wymordowani. Oficerowie egipscy zażądali, aby im pozwolono porozumieć się z rządem kairskim. Wysłali oni do Kairu depeszę następującej treści:

„Jesteśmy otoczeni przez wojska angielskie. Żądają od nas opuszczenia stanowiska. Prosimy o rozkaz, co uczynić?”

Depesza egipskiego ministra wojny brzmiała jak następuje:

Nienarazące światło Osramówek



„Wzruszony waszą lojalnością donoszę, że wszyscy jesteśmy gotowi przejąć ostatnią kroplę krwi za króla i ojczyznę. Jednakowoż, aby zapobiedz obecnie rozlewowi krwi rozkazuję wam opuścić Sudan. Rozkaz ten nie znaczy wcale, aby Egipcjanie pozwolili uszczuplić swe prawa lub pokalać swój honor.”

P. otrzymaniu tej depeszy, wojska egipskie dopiero ustąpiły ze stanowisk. Miejsce ich zajęły wojska angielskie.

Rozpoczęcie konferencji polsko-sowieckiej

WARSZAWA, 29. Dziś 28 b.m. rozpoczęła się w Podwoleczyskach konferencja przedstawicieli kolei polskich z delegatami kolejnictwa sowieckiego w sprawie zawarcia kolejowej umowy granicznej. Do Podwoleczysk udali się przedstawiciele lwowskiej dyrekcji kolejowej, którzy z ramienia Min. Kolei przeprowadzą wspomniane na rady. Należałoby zaznaczyć, że jest to druga z rzędu konferencja w powyższej sprawie, mianowicie w obrębie dyrekcji wileńskiej.

W niemieckie ręce

POZNAN, 29. W sferach bankowych krąży pogłoski, że p. Hacia, dyrektor Polskiego Banku Handlowego w Poznaniu, sprzedał portfel akcji - stoczni gdańskiej, będący w posiadaniu jego banku Niemcowi profesorowi Noemu z Gdańska.

Transakcja ta została zawarta nieprawie. Właścicielami stoczni gdańskiej są 3 grupy kapitałistów: polska, niemiecka i zagraniczna (francusko-angielska) wszystkie grupy zagwarantowały sobie nawzajem nienaruszalność stanu posiadania w stoczni.

Tymczasem transakcja p. Hacia przesuwana ważny pakiet akcji z rąk polskich do rąk niemieckich.

Skazanie szpiega

KRAKÓW, 29. W sądzie wojskowym odbywała się rozprawa przeciw ogniomistrzowi 23 pułku Markolowi, oskarżonemu o szpiegostwo na rzecz Niemiec. Aresztowano go w momencie, gdy chciał przemycić ważne papiery i dokumenty. Skazano go na 10 lat ciężkiego więzienia. Zaznaczyć należy, że brat jego odsiaduje karę również za szpiegostwo.

Nowelizacja ustawy o rozbudowie miast

WARSZAWA, 29. Wczoraj dnia 27 b.m. odbyła się pierwsza międzyministerjalna komisja w Min. Skarbu przy udziale delegatów Min. Robót Publ. M. S. Wewn. i Reform Rolnych w sprawie nowego projektu nowelizacji ustawy o rozbudowie miast. Nowela ta zasadniczo zmienia niektóre punkty ustawy. Konferencja wczorajsza miała na raz charakter informacyjny. Dalsze obrady w toku.

Uwolnienie generała von Nathusiusa

KASSEL, 29. Ułaskawiony przez prezydenta Doumergue'a: generał pruski Nathusius, skazany na rok więzienia za kradzież serwisu w czasie okupacji, został wypuszczony z francuskiego więzienia dzięki ułaskawieniu. Na dworcu w Kassel zgromadziło go wielu owacyjnych przyjeźdźców. Oczekiwały go władze miejskie i naczelny prezydent prowincji hesko-nassauskiej dr. Schwander.

Dr. Schwander wygłosił uroczystą mowę, witając przywróconego ojczyźnie dzielnego syna. Odpowiedział mu Nathusius, dziękując za hołd

dla jego zasług. Gen. Nathusius dodał, że ułaskawienia wcale nie przyjmował, przeciwnie, za protestował przeciw niemu i wniósł o odwołanie pisma do prezydenta Doumergue'a, jak do premiera Herriota. Była to odpowiedź na aluzję dr. Schwandera, że „trzeba wymusić wyrok uwalniający w wyższej instancji”. Gen. Nathusius zamierza w dalszym ciągu apelować, ale na wszelki wypadek woli uczynić to z Niemiec, dokąd dzięki ułaskawieniu udało mu się dostać.

Z rynku zbożowego

WARSZAWA, 29. Wczoraj dnia 27 b.m. w dalszym ciągu utrzymała się tendencja zniżkowa na żyto, aczkolwiek oficjalne notowania wykazywały od 20,27 zł. do 21,50 zł. to jednak w obrotach pozagiełdowych cena żyta nie przewyższała 20 zł. Również i inne gatunki zboża zniżkowały. Ceny maki i otrąb nie uległy zmianie. Dzień wczorajski charakteryzował brak gotówki, skutkiem czego obroty na ogół były ograniczone.

KRONIKA.

Z TOWARZYSTWA WIOŚLARSKIEGO.

Na odbytem w dniu 22 b.m., pod przewodnictwem druha d-ra Pawłowskiego, ogólnem zebraniu członków T-wa Wioślarskiego projektowane wybory Zarządu nie odbyły się, gdyż wszyscy zebrani, po rzeczowym i serdecznym przemówieniu przewodniczącego, jednogłośnie uprosili dawanego Zarząd do cofnięcia swej rezygnacji z mandatu, co też członkowie Zarządu z prezesem Motylewskim na czele, ku zadowoleniu wszystkich, uczynili.

Pozatem ogólne zebranie wysłuchało sprawozdania Zarządu, (sekretarza i skarbnika), protokołu Komisji rewizyjnej i b. szczegółowo opracowanego sprawozdania kapitana T-wa, druha E. Sikorskiego.

Z tego ostatniego sprawozdania, m. in., dowiadujemy się, że życie sportowe w naszym T-wie Wioślarskim nie stoi, niestety, na wysokości swego zadania, przyczyną tego stał się, co prawda przede wszystkim brak wody w Prośnie przez ostatnie dwa sezony letnie (roboty magistrackie) wskutek czego młodzież wioślarska nie mogła się należycie w sporcie swoim ćwiczyć, niezależnie jednak od tego zauważyć się dawał znaczny zanik chęci do sportu wioślarskiego. Pan Kapitan Sikorski w swym sprawozdaniu nasuwa ponadto jeszcze inne przyczyny, mianowicie, że niedola lat wojny rozluźniła nerwy, stepła energia życiowa, dalej wypowiada smutniejszą, lecz rzeczową krytykę, że zamiast się łączyć, wzajemnie się wspinać, chodzimy luzem, brak wzajemnego zrozumienia, lekceważenie przyjętych na siebie obowiązków, brak posłuchu itd., wszystko to sprawia, że sport zanika. (Słowa te można śmiało zastosować i do niektórych innych Towarzystw w Kaliszu — przyp. sprawozdawcy).

Dalej znajdujemy w sprawozdaniu następujące cyfry:

Komisja sportowa odbyła w ciągu roku bieżący 10 posiedzeń, wyjazdów spacerowych zanotowano 1637, wyjazdów treningowych 487 (jednakże!) zaledwie 2-ch druhow poddało się egzaminowi na sternika, a tylko jeden na wioślarza klasowego, razem 3-chl.

Jaśniejszym promykiem życia sportowego była wycieczka 2-osad do Poznania i udział naszych osad na regatach Związkowych w Bydgoszczy w sierpniu r.b.

Ciekawe są szczegóły z tych regat, świadczące, jak ogół członków naprz. Bydgoskiego T-wa W. i społeczeństwo miejscowe odnosi się sympatycznie do wioślarzy, stojących do regat: ćwiczenia w składzie 30 ludzi rozpoczęto na miesiąc wcześniej, pracodawcy wypłacili im miesięczną pensję zgóry; rozmieszczeni byli w wielkiej sali i każdy ruch ich był śledzony, pozostawali pod czas treningu pod opieką lekarza i trenera; przez sezon zimowy zawodnicy trenowali się w lekkiej atletyce i w basenach; najlepszy wioślarz musiał odbyć co najmniej 50 wyjazdów po 200 metrów. Materiał wioślarski był więc fizycznie silny.

Znajdujące się w programie sportowym Kal. T. W. regaty miejscowe, rekord czasowy i konkurs pływacki nie odbył się z powodu braku wody w Prośnie, co, jak wyżej wspomniane, było największą przyczyną zamarcia życia na przystani letniej w roku bieżącym.

Druh Sikorski nie jest jednakże pesymistyczny w swym sprawozdaniu i zachęca dalej młodzież wioślarską do pracy sportowej, stawiając pod uchwałę ogólnego zebrania następujące zmiany w T-wie (wnioski druha Radajewskiego).

1) ludzi młodych do lat 30, przez lekarza uznanych za zdrowych, zobowiązywać do ćwiczeń w ciągu 3 lat,

2) od ćwiczących wioślarzy pobierać tylko

1 zł. składki miesięcznej, od uchylających się po 3 zł.

3) dla wioślarzy-zawodników zorganizować kurs lekko-atletyczny jesienny i zimowy.

4) pobudować basen do ćwiczeń,

5) zorganizować kurs dla sterników w celu jednolitego ćwiczenia wioślarzy

Kończąc swoje sprawozdanie, Druh-kapitan Sikorski zwraca uwagę, że optymizm jego walczy, pesymizmem, który z nich weźmie górę — zająć będzie to wyłącznie od druhów wioślarzy.

Za sprawozdanie złożono p. Sikorskiemu serdeczne podziękowanie: przyrzeczono lepszą pracę sportową w roku przyszłym. Oby tylko woda była w naszej kochanej Prośnie!

JUBILEUSZ.

W dniu 30 listopada ob. superintendent Generalny zborów ewang. - augsburskich w Polsce, ks. Juliusz Bursche obchodzi 40-lecie swej ordynacji na pastora.

— W UNIWERSYTE. POWSZECHNYM im. Henryka Sienkiewicza, ul. Górnoślaska nr. 53 odbędzie się w niedzielę dnia 30 listopada, dwa wykłady od 5-cj do 7-ej wieczor. n. t. „Powstanie Listopadowe“ prof. Ryszard Jankowski. Hygiena „Zdrowotność i jej znaczenie w naszym życiu“ Dr. Hryniewiczówna.

KONCERT RADJOFONICZNY.

W niedzielę, 30 bm. odbędzie się w sali gimn. A. Asnyka koncerty radjofoniczne, nadawane ze stacji niemieckich. Początek o 8-ej wiecz.

Wstęp: 2 zł. i 1 zł.

POPIS UCZNIOW I UCZENIC SZKOŁY MUZYCZNEJ.

W środę 3 grudnia o godz. 8 wiecz. odbędzie się w sali Towarzystwa Muzycznego popis uczniów i uczenic Szkoły Muzycznej.

Bilety wstępu bezpłatne otrzymać można w sekretariacie Towarzystwa Muzycznego (Parkowa 3) codziennie od godz. 5—7 wiecz., prócz niedziel.

— POLSKA CHRZESCIANSKA PRACOWNIA CZAPEK, ul. Kościuszki 22, zawiadamia że połączona z Kołem polskiej katolickiej młodzieży, została powiększoną i przyjmuje obstarunki i dostawę jak największych ilości czapek dla uczniów, uczenic i osób prywatnych, z własnych powierzonych materiałów.

Uczennice znajdują zajęcia: Czapki są dostarczane w umówionym terminie. Ceny przystępne.

„Z ZA KULIS EKRANU“.

P. Wiktor Biegański, świetny artysta teatrów Polskiego i Małego w Warszawie uznany za najlepszego polskiego reżysera filmowego, urzędują po wszystkich większych miastach Polski odczyty, bogato ilustrowane specjalnymi przezroczkami, p.t. „Z za kulis ekranu“.

Niezwykle interesująca treść odczytu, budzi wszędzie wielkie zainteresowanie.

ZABAWA TWA MUZYCZNEGO.

Odkładana od kilku tygodni zabawa taneczna dla członków Twa Muzycznego, ich rodzin i wprowadzonych przez nich gości odbędzie się ostatecznie dziś (w sobotę), 29 b.m. w sali gmachu własnego. Tańce będą urozmaicone zabawą tzw. „Andrzejek“, czyli wróżbą przy laniu figur z wosku i ołowiu. Początek o godzinie 9-ej wiecz.

— Z PRZEDSTAWIENIA DZIECIECEGO.

W ubiegłą niedzielę, w sali p. Hempla przy ulicy Dobrzeckiej dzieci szkoły powszecznej im. Mickiewicza odegrały piękną 2-aktową baśń „Biała śnieżka“, ponadto program wypełniły deklamacje i wierszyki. Całość wypadła znakomicie i świadczyła o wielkiej pamięci, jaką dziewczynki szkoły tej posiadają. Widownia była zapełniona dziećmi szkolnymi, (byli i dorośli), które rzeszcie oklaskiwały występy swoich rówieśników. Reżyserją i całym urządzeniem przedstawienia zajmował się nauczyciel tejże szkoły p. Gałęski, wkładając w to wiele pracy i mozół.

EGZAMINY DLA CZYNNYCH NAUCZYCIELI SZKOŁ POWSZECHNYCH.

Od dnia 17 listopada 1924 r. odbywają się w Kaliszu egzaminy dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszecznych. Kandydaci składający egzamin muszą wykazać przygotowanie w zakresie szkoły średniej ogólnokształcącej oraz wiadomości pedagogiczno-metodyczne. W skład pięciu powołanych przez Kuratorium O.S.L. na wniosek Inspektora Szkolnego Komisji Egzaminacyjnej wchodzi Dyrektorzy i profesorzy państwowych szkół średnich w Kaliszu oraz Inspektor Szkolny i jego zastępca.

Ogólne kierownictwo egzaminów spoczywa w ręku Inspektora Szkolnego p. Stefana Glinickiego, do którego zainteresowani winni się zwracać po wszelkie informacje dotyczące egzaminów.

ULICA — KŁOAKA.

Zwracamy uwagę kogo należy na antysanitarny stan ulicy Krótkiej, szczególnie od strony b. fabryki Meisnera. Obrzydzenie bierze przechodząc tą ulicą w dzień.

— NOWOŚCI WYDAWNICZE KSIĘGARNI M. ARCTA.

Poznań — Lwów — Równe — Lublin — Łódź — Wilno.

Gałę H. Wypisy polskie na klasę VI szkół średnich. Ułożone zgodnie z programem Ministerstwa Ośw. wienia, Str. 360. Zł. 4.40, w oprawie 4.80.

Z książką niniejszą autor przystępuje do dawnego zamierzonego planu zaopatrzenia w „Wypisy“ klas wyższych szkół średnich (6—7) zgodnie z wymaganiami „Programu gimnazjum wyższego“, opracowanego przez Ministr. Wyznań Rzligijnych i Oświecenia Publicznego (Warszawa 1922).

Jak autor zastosował program powyższy?

1) Lekturę zasadniczą w zakresie piśmiennictwa staro-polskiego uwzględnił całkowicie w rozmiarach, zaleconych przez Ministerstwo;

2) lekturę uzupełniającą z tejże dziedzin podał w mniejszym zakresie, dając tylko utwory i wrywyki najbardziej typowe, unikając utworów dłuższych, które należałoby przeczytać w całości, posilując się umysłnemi wydaniami szkolnemi; autorów politycznych i historycznych 15—16 wieków nie podał wcale, odsyłając do starannie ułożonych wypisów p. K. Kosíńskiego p.t. „Pisarze polityczni i historyczni do w. 19“ (dwie części), natomiast historyków i polityków 18 w. scharakteryzował w cenniejszych utworach.

3) nie podał również tragedii Sofoklesa ani komedii Mobera odsyłając czytelników do „biblioteczki“, w których dzieła te są umieszczone;

4) innych utworów z zakresu lektury uzupełniającej prócz wskazanych w punkcie drugim, nie podał wcale, nie chcąc przeciążać książki wypisami, z których część tylko mogłaby być w ciągu roku szkolnego wyzyskana;

5) w myśl żądań Programu ministerjalnego i zgodnie z planem, przeprowadzonym konsekwentnie w niższych częściach Wypisów (od klasy podwstępnej do piątej), opatrzył wypisy nie tylko komentarzem, ale i szeregiem systematycznie ułożonych pytań i ćwiczeń stylistycznych, chcąc dać w ten sposób młodemu nauczycielowi wskazówkę, jak należy przeprowadzać analizę estetyczno-literacką w szkole, według wymagań metodyki nowoczesnej; zastrzega się jednak, że pytania te nie wyczerpują i nie mogą wyczerpać przedmiotu, służą tylko za wzór i przykład;

6) życiorysów autor nie podał z wyjątkiem żywota Reja, ułożonego przez Trzecińskiego, boć żywot jest sam przez się dziełem literackim niepospolitej wartości.

Widzimy więc, że umiejętnie i celowo prowadzone Wypisy znakomitego pedagoga na klasę 6 wypełnią dotkliwą lukę, ponieważ jest to pierwsza książka opracowana według nowego programu M. W. R. i O. P. do nauki języka i literatury polskiej w klasie 6, gimnazjalnej.

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.17 ³ / ₄
Londyn	24.06
Paryż	27.30
Szwajcarya	100.30
8% pożycz. zł.	6.00
4% pożycz. prem.	0.76
Bony zł. S. II A.	0.97
Listy Zast. T. K. Ziem.	19.25
Listy zast. K.T. Z. dolarowe	4.50



CZAJNIK
„wydajna“

DLATEGO NAJTANSAŁI ZARAZEM
NAJLEPSZA HERBATA W UŻYCIU.

MOBILIZACJA

wszystkich miłujących książki i muzykę

Chcąc zainteresować społeczeństwo naszą książką, dajemy jako premjum.

20 PIANIN	a 2.500 zł.	50.000
5 Bibliotek po 500 książek opr. pl.	3.600	18.000
10 „ „ 300 „ „ „ „	2.100	21.000
20 „ „ 200 „ „ „ „	1.500	30.000
100 Kompletów klasyków: Mickiewicz, Słowacki i Krasiński		
14 tom. opr.	70	7.000
20 Kompletów dzieł Żeromskiego opr.	200	4.000
25 Kompletów Bibl. Lauretów Nobla 30 t. opr.	350	8.750
25 Bibliotek dzieł wyb. abon. roczny 1925 r.	65	1.625
Razem zł.		140.375

Każdemu, kto nadesłże swój adres i dołączy: zł. 2.00 otrzyma 1 udział w rozlosowaniu premji i jedną z nast. książek:

- 1) Makuszyński K., Orlice opr. (nowość)
- 2) Makuszyński K., Żywot Pani opr.
- 3) Weininger, Tajemnice kobiet i mężczyzn (nowość)
- 4) Bourget, Zazdrość w miłości (nowość)
- 5) London, Syn słońca
- 6) Piłsudski, Mysli opr. (nowość)
- 7) Wawrzyniecki, Jak uwodzili dziewczęta
- 8) Gerling, Kobieta, której za żonę brać nie wolno
- 9) Gerling, Mężczyzna, którego za męża brać się nie powinno
- 10) Kalendarz ścienny na r. 1925.

Zł. 5.00 otrzyma 3 udziały i jedną z nast. książek:

- 1) Makuszyński K., O duchach, diabłach i kobietach opr. (nowość)
- 2) Schopenhauer, Miłość i kobiety opr. (nowość)
- 3) Sienkiewicz, Quo vadis dla młodości
- 4) Miriam, Niebezpieczny wiek mężczyzny
- 5) Sienkiewicz, Mysli opr.
- 6) Boy, Słowa
- 7) Casanova, Od kobiety do kobiety
- 8) Dr. Stahl, O czym młoda mężatka wiedzieć powinna
- 9) Dr. Stahl, O czym młody małżonek wiedzieć powinien
- 10) Dr. Stahl, O czym młoda panienka wiedzieć powinna.

Zł. 6.00 otrzyma 4 udziały i jedną z nast. książek:

- 1) Żeromski, Przedwiośnie (nowość)
- 2) Srokowski, Kult ciała ilustr.
- 3) Makuszyński K., Rzeczy wesołe ilustr.
- 4) Mniskówna, Trędowata 2 tomy
- 5) M. Arct, Słownik wyrazów obcych (25.000 wyrazów).

Zł. 20.00 otrzyma 15 udziałów i jedno z nast. dzieł.

- 1) Mickiewicz, Dzieła 4 tomy opr. (w opr. Kalenbacha)
- 2) Krasiński, Dzieła 4 tomy opr. (w opracowaniu Kalenbacha)
- 3) Sienkiewicz, Trylogia 6 tomów
- 4) Wasylewski, Klasztor i kobieta wyd. albumowe ilustr.
- 5) Kobieta lekarką domową wyd. albumowe ilustr.

Uwaga: Do każdej książki dodaje się kalendarzyk kieszonkowy.

WARUNKI.

- 1) Zgłoszenia należy kierować pod adresem **H. Skąpski, Kalisz księgarnia, do dnia 15 grudnia b. r.**
- 2) Podział premji nastąpi przez rozlosowanie w ciągu 5-ciu dni po zamknięciu list przez specjalny komitet pod ścisłą kontrolą notariusza przy Sądzie Okr. Kalisz. Podział ten będzie ostateczny i wyklucza drogę prawną.
- 3) Książki będą rozsyłane po rozlosowaniu premji, a to w celu uniknięcia kosztów porta korespondencji, gdyż każdy będzie zawiadomiony o wyniku.
- 4) Powyższe premje odnoszą się do 200.000 udziałów i wzrosną przy większej ilości, lub przeciwnie.

A więc do apelu, gdyż książka to najcenniejszy, a najpożyteczniejszy podarek gwiazdkowy, pianino i biblioteka w domu, to rozkosz życia.

2325

Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.

Polecamy znanej dobroci

Koniaki (winiaki)

V. O. S. P.

Jubileuszowy

Reserva Spécial I in.

Wódki wytrawne

Aviatik Whisky

Wypalanka Myśliwska

Strogardka

Likiery, Rumy i Araki

Banan

Ananas

Staropolski

WINKELHAUSEN

Skład fabryczny w ARSŁAWA, Moniuszki 8. tel. 78 43.

Jeneralne Przedstawicielstwo na Kongresówkę i Małopolskę:

D. H/P. H. Podkomorski i S-ka, Warszawa, Nowy-Świat 2. Tel. 176-32 i 74-95.

2367

ŻĄDAJCIE

IDEALNYCH
ŻARÓWEK

PHILIPS



Biurowe Techniczne i Warsztaty Elektro-Mechaniczne

INŻ. S. PORADOWSKI

KALISZ, ul. Tad. Kościuszki 20, telefon 62.

Urządza i dostarcza aparaty Radio-telefonji.

Informacje od 4—5 pp.

2373

Uwagze pp. Handlujących

poleca się

Znane ze swej dobroci

SZKŁA do LAMP

(CYLINDRY)

Tow. Akc. Zabkowickiej

fabr. Szkła.



ZĄBKOWICE

Sprzedaż hurtowa, partjami i częściowo w firmie

A. PIWEK

2112

KALISZ, Babina 21, telefon 131.

Niezawodny środek przeciwko

Chrypce, duszności, kaszlu

„GRANULKI RUSSYANA“

(Sulphuris aurat. benzoinati)

Chem. farm. labor. „Ap. Kowalewski“, Warszawa.

2105

Okazja!

Okazja!

SKLEP

dobrze prosperujący od kilku lat, w centrum miasta, zaraz do sprzedania — z urządzeniem i towaram lub bez. Oferty do Redakcji sub. „Egzystencja“. 2393

Zginął paszport zagraniczny wydany przez Starostwo Kaliskie, na imię Edwarda Natansona. 2392

Do sprzedania

Powóz

(gondol)

półtoraczny, na oliwnych osiach.

Kalisz, ul. Turecka 18, p. Roll. 2130

ZAKŁAD

KRAWIECKI

poszukuje

zdolnego pracownika

(specjalisty) do futer, na wyjazd.

Wiadomość: w Redakcji. 2359

DRZEWO

opałowe i porządkowe

sprzeda

majątek DĘBE.

Pocztą Kalisz, skrz. pocztowa 30. 2375

3 złote

Na nadchodzącą gwiazdkę!
6 fotografii i portret
za 3 złote

w zakładzie fotograficznym

„SZTUKA“

Al. Józefiny 15,

w ogrodzie p. Wypiszczkowej. 2365

3 złote

Zamiast TRANU

dla dzieci oraz osób wrażliwych i anemicznych

poleca się
znany od
lat wielu

JECIOŁ

MAGISTRA
A Buk wsiatego

Regest M. Z. P. № 214

Laboratorium chemiczne Apteki, Warszawa
Marszałkowska 54, telefon 13-19.

Sprzedaż w aptekach i skł. aptecz. Wystrzegaj się naśladowstwa. UWAGA wszystkie wyroby naszego laboratorium są zaopatrzone w czerwony podpis: „A. Bukowski“ i markę ochronną: trójkąt ze statywą. 2390

Nowootworzona pracownia sukien,

kostjumów i palt, pod firmą

„Spójnia“

wykonuje roboty, z własnych lub powierzonych materiałów, elegancko, starannie, szybko i tanio,
ul. Górnośląska № 54, m. 3, I piętro. 2349

POLSKI BANK PARCELACYJNY

Sp. z odp. ogr.

Jagiellońska 54. BYDGOSZCZ Telefon № 1340.

Przeprowadza parcelacje na rachunek własny oraz właściciela, pośredniczy przy sprzedaży i dzierżawie nieruchomości - członkom udziela rad bezpłatnie w sprawach nieruchomości i korzystnym lokowaniu kapitału.

Przyjmuje wkłady i drobne oszczędności na nader korzystnych warunkach.

1901